

LEERGANG PENSIOENRECHT

Najaar 2019 | VU LAW ACADEMY

College 9

Onderwerp: Procesrecht

Datum: 26 november 2019

Zaal: Agora 4

Docent: mr. Wim Thijssen

Korte inhoud

Rechtsvinding, (pensioen)procesrecht, alternatieve geschillenbeslechting, procesrechtelijke leerstukken geïllustreerd met voorbeelden uit de pensioenrechtspraak.

Te bestuderen

Literatuur

- E. Lutjens, Asser 7 XI Pensioen, Kluwer 2016, hoofdstuk 1 par. 1.10.
- P. Scholten, *mr. C. Asser's Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht*, Kluwer 1974, p. 135. **1**
- W.P.M. Thijssen, *Algemene beginselen van behoorlijk bestuur* **3**
- W.P.M. Thijssen, *Methoden van rechtsvinding* **5**

Wet- en regelgeving en beleidsregels (niet opgenomen in de cursusmap)

CIVIELE PROCEDURES

Bevoegdheid in civiele procedures:

- Verordening 1215/2012/EU, Pb. EU L 351/1 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken
- Artt. 1-14 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (“Rv.”)

Soorten civiele procedures:

- Dagvaardingsprocedure: art. 42 Wet op de rechterlijke organisatie (“RO”) en systeem van de wet
- Verzoekschriftprocedure: art. 42 RO en art. 261, lid 2 Rv.
- Dwangbevel: art. 21 Wet Bpf 2000; art. 210 Wet verplichte beroepspensioenregeling (“Wvb”)
- Beroep verantwoordingsorgaan of belanghebbendenorgaan: art. 217 Pensioenwet
- Enquêterecht verantwoordingsorgaan of raad van toezicht: art. 219 Pensioenwet, art. 212 Wvb
- Arbitrage: art. 1020v. Rv.
- Bindend advies
- Vaststellingsovereenkomst; bindend advies: art. 7:900v. BW

Competentie bij civiele procedures:

- Absolute competentie: art. 93 Rv. (kantonrechter)
- Bijzondere absolute competentie in pensioenzaken: art. 216 Pensioenwet, art. 25 Wet Bpf 2000 en art. 211 Wvb

- Relatieve competentie: art. 99v. Rv. (dagvaardingsprocedure)/art. 262v. Rv. (verzoekschriftprocedures)
- Prorogatie: 329 Rv.
- Omgekeerde prorogatie: art. 96 Rv.
- Hoger beroep: art. 332 Rv.
- Cassatie: art. 398 Rv.

Algemene beginselen van de procesorde in civiele procedures (NB: niet uitputtend):

- Hoor en wederhoor: art. 19 Rv, art. 6 EVRM
- Waarheidsplicht: art. 21 Rv.
- Lijdelijkheid van de rechter ten aanzien van de feiten: art. 24 Rv.
- Aanvulling rechtsgronden: art. 25 Rv.; vgl. art. 8:69, lid 2 Awb
- Beslissing op het petitum: art. 23 Rv.
- Geen belang, geen vordering: art. 3:303 BW

Bewijs:

- Feiten: art. 149 Rv.
- Bewijslastverdeling: art. 150 Rv.

Exhibitieplicht:

- Art. 843a Rv., art. 9 Wet verevening pensioenrechten bij scheiding, art. 3 Wet openbaarheid van bestuur (“Wob”)

Kracht en gezag van gewijsde:

- Art. 236 Rv.
- Uitzondering: art. 1:401, lid 4 BW
- Vgl. art. 4:6 Awb

Overig:

- Onbepaalde of onvoldoende bepaalbare vordering: art. 6:227 BW
- Tijdig protest: art. 6:89 BW
- Mediation: wetsontwerpen Wet registermediator (33 722), Wet bevordering van mediation in het burgerlijk recht (33 723) en Wet bevordering van mediation in het bestuursrecht (33 727) ingetrokken.
- KiFiD: www.kifid.nl

BESTUURSRECHTELIJKE PROCEDURES

Besluit, beschikking, aanvraag, beleidsregel: art. 1:3 Algemene wet bestuursrecht (“Awb”)

Besluiten:

- Zorgvuldige voorbereiding: art. 3:2 Awb
- Verbod van détournement de pouvoir: art. 3:3 Awb
- Belangenafweging en evenredigheidsbeginsel: art. 3:4 Awb
- Zienswijzen: art. 3:15 BW

Aanvraag:

- Initieel: art. 4:1v. Awb (zie voor een nadere invulling voor vrijstellingsaanvragen verplichte deelneming bedrijfstakpensioenfonds art. 1a Vrijstellings- en boetebesluit Wet Bpf 2000)
- Nieuwe aanvraag; kracht en gezag van gewijsde: art. 4:6 Awb

- Fictieve weigering; beschikking van rechtswege: art. 4:20b Awb (zie ook art. 6:2 Awb)

Bezwaar naar aanleiding van afwijzing van aanvraag of bezwaar tegen afgewezen aanvraag:

- Bezwaarschrift: art. 6:4 Awb
- Formaliteiten: art. 6:3 Awb
- Termijn voor bezwaar: art. 6:7 tot en met art. 6:9 Awb

Beroep:

- Bij bestuursrechter: art. 8:1 Awb
- Rechtstreeks beroep (overslaan bezwaarprocedure): art. 7:1a Awb
- Relatieve competentie: art. 8:7, lid 2 Awb; bijzondere regel voor pensioenzaken: art. 7 Bevoegdheidsregeling bestuursrechtspraak, bijlage 2 bij de Awb tegen besluiten genomen op grond van de Pensioenwet, delen van de Wet op het financieel toezicht, de Wvb en de Wet Bpf 2000.

Overig:

- Hoger beroep tegen beslissing bestuursrechter: College van Beroep voor het bedrijfsleven; art. 11 Bevoegdheidsregeling bestuursrechtspraak, bijlage 2 bij de Awb tegen besluiten genomen op grond van de Pensioenwet, delen van de Wet op het financieel toezicht, de Wvb en de Wet Bpf 2000
- Aanvullen rechtsgronden: Art. 8:69, lid 2 Awb
- Bevoegdheid tot aanvullen feiten: art. 8:69, lid 3 Awb
- Algemene beginselen van behoorlijk bestuur: Zorgvuldigheidsbeginsel (art. 3:2 Awb), motiveringsbeginsel (art. 3:46 BW) (de buitenwettelijke algemene beginselen van behoorlijk bestuur komen ter sprake tijdens het college)

Aanbevolen

Literatuur

- B. Degelink, CPL, Procesrecht, hoofdstuk 22, in: *Pensioenwet, Analyse en commentaar*, onder redactie van E. Lutjens, 4^e druk 2013, p. 980-1012.

Rechtspraak (komt tijdens het college aan de orde als voorbeeld van de betreffende leerstukken)

- Hof Amsterdam 27 augustus 2013, ECLI:NL:GHAMS:2013:2684, PJ 2014/19 (Geen belang, geen vordering).
- Hof 's-Hertogenbosch 14 oktober 2014, ECLI:NL:GHSHE:2014:4000 en 4222, PJ 2014/180 (Onbepaalde of onvoldoende bepaalbare vordering).
- Rb. Noord-Nederland 8 mei 2018, ECLI:NL:RBNNE:2018:1868 (Bevoegdheid).
- Rb. Limburg 23 juli 2014, ECLI:NL:RBLIM:2014:6684, PJ 2014/184 (Tijdig protest).
- Hof 's-Hertogenbosch 12 augustus 2014, ECLI:NL:GHSHE:2014:2769, PJ 2014/143 (Exhibitieplicht).
- Rb. Oost-Brabant 29 januari 2014, ECLI:NL:RBOBR:2014:446, PJ 2014/199 (Exhibitieplicht).
- Rb. Haarlem 31 mei 2012, ECLI:NL:RBHAA:2012:BW7885, PJ 2012/157 (Exhibitieplicht in het kader van de Wob).
- Hof Arnhem-Leeuwarden 5 februari 2013, ECLI:NL:GHARL:2013:BZ0688, PJ 2013/61 (Bewijs).
- Rb. Limburg 31 januari 2018, ECLI:NL:RBLIM:2018:926 (Waarheidsplicht, Misbruik van bevoegdheid).
- Rb. Rotterdam 9 september 2015, ECLI:NL:RBROT:2015:10117 (Lijdelijkheid van de rechter).
- Hof Den Haag 7 februari 2017, ECLI:NL:GHDHA:2017:121 (Devolutieve werking van het hoger beroep).
- Hof Amsterdam 15 januari 2014 ECLI:NL:GHAMS:2014:26; PJ2014/32 (Kracht en gezag van gewijsde, civielrechtelijk).
- Rb. Midden-Nederland 24 januari 2018, ECLI:NL:RBMNE:2018:263 (Kracht en gezag van gewijsde, civielrechtelijk).

- Rb. Rotterdam 15 februari 2018, ECLI:NL:RBROT:2018:999 (Kracht en gezag van gewijsde, bestuursrechtelijk).
- Hof Den Haag 7 januari 2014, ECLI:NL:GHDHA:2014:688, PJ 2014/111 (Lijfswang).

Actuele rechtspraak (*illustratief*)

- CRvB 9 januari 2018, ECLI:NL:CRVB:2019:98 (bevoegdheid bestuursrechter)
- CBB 12 februari 2019, ECLI:NL:CBB:2019:62 (bestuursrecht/termijnoverschrijding)
- Gerechtshof Amsterdam 5 maart 2019, ECLI:NL:GHAMS:2019:771 (gezag van gewijsde)
- Gerechtshof 's-Hertogenbosch 5 maart 2019, ECLI:NL:GHSHE:2019:792 (spoedeisend belang)
- Rechtbank Noord-Holland 8 maart 2019, ECLI:NL:RBNHO:2019:1808 (bestuursrecht/vertrouwensbeginsel)
- Gerechtshof 's-Hertogenbosch 11 april 2019, ECLI:NL:GHSHE:2019:1364 (exhibitieplicht/fishing expedition)
- Gerechtshof Amsterdam 23 juli 2019, ECLI:NL:GHAMS:2019:2674 en Gerechtshof Amsterdam 23 juli 2019, ECLI:NL:GHAMS:2019:2681, PJ 2019/107 met aant. W.P.M. Thijssen (termijnoverschrijding/eisvermeerdering/twee conclusie regel)

Casus

Het maken van de casus is op vrijwillige basis en hoeft dan ook niet ingeleverd te worden. Voor het leerproces raden wij u het wel aan om deze casus voor te bereiden.